

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 337/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tos/12/2025 z 27. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením všeobecného súdu označeného v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ žiada zrušenie namietaného uznesenia a vrátenie veci na ďalšie konanie a požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a predložených dôkazov vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/14/2019 z 12. marca 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/48/2019 z 21. mája 2019 uznaný vinným pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, trest prepadnutia veci a ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov.
3. Sťažovateľ podal 10. júla 2024 na okresnom súde návrh na povolenie obnovy konania, domáhal sa opätovného preskúmania svojej trestnej veci v otázkach viny a určenia druhu a výmery trestu vo svetle priaznivejšieho, novelizovaného Trestného zákona. Obhajca sťažovateľa 9. augusta 2024 doplnil návrh na povolenie obnovy konania, v ktorom uviedol, že odsúdený vykonáva trest, ktorý mu bol uložený podľa právneho predpisu, ktorý stratil účinnosť pred vykonaním trestu, preto

je potrebné použitie *analógie legis* a aplikovanie ustanovenia § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku. Nový právny predpis konanie odsúdeného sťažovateľa posudzuje už nie ako obzvlášť závažný zločin, ale ako zločin. V návrhu poukázal na nálezy ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 a sp. zn. PL. ÚS 1/2012.

4. Okresný súd o podanom návrhu rozhodol uznesením sp. zn. 3Nt/21/2024 z 22. októbra 2024 tak, že návrh zamietol, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku. Okresný súd po vykonanom dokazovaní nezistil žiadne nové skutočnosti ani dôkazy, ktoré by vyšli najavo dodatočne po právoplatnosti rozsudku okresného súdu sp. zn. 4T/14/2019, teda neboli súdu skôr známe, a ktoré by následne v súlade s ustanovením § 394 Trestného poriadku odôvodňovali povolenie obnovy konania. Súd poukázal na ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého sa trestnosť činu posudzuje a trest ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný, s výnimkou prípadu, ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony a kedy sa trestnosť činu posudzuje a trest ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatelia priaznivejší. Zdôraznil, že neskorší Trestný zákon ako pre obžalovaného priaznivejší možno aplikovať iba do konečného rozhodnutia o trestnom čine, teda do momentu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v trestnom konaní.

5. Okresný súd sa vyjadril aj k argumentu aplikácie § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku, podľa ktorého skutočnosťou skôr neznámou je strata účinnosti právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia podľa čl. 125 ods. 3 ústavy voči rozsudku vydanému na základe aplikácie takého právneho predpisu jeho časti alebo niektorého ustanovenia, ak tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný. Okresný súd poznamenal, že jediným prípadom, kedy neskoršia zmena právnej úpravy odôvodňuje povolenie obnovy konania (a to za ďalších konkrétnych podmienok), je ten, ak ústavný súd svojím rozhodnutím podľa čl. 125 ods. 3 ústavy vysloví nesúlad niektorého ustanovenia tých právnych noriem, na základe ktorých bol vydaný právoplatný odsudzujúci rozsudok, s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom. V prejednávanej veci však nejde o tento prípad, pretože ústavný súd po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku okresného súdu sp. zn. 4T/14/2019 žiadnym svojím rozhodnutím vydaným podľa čl. 125 ods. 3 ústavy nevyslovil nesúlad žiadneho ustanovenia Trestného zákona, podľa ktorého bola posudzovaná trestnosť trestného činu, z ktorého spáchania bol sťažovateľ uznaný vinným a podľa ktorého mu bol zaň ukladaný trest.

6. Proti uzneseniu okresného súdu z 22. októbra 2024 podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd namietaným uznesením sp. zn. 2Tos/12/2025 z 27. februára 2025, ktorý sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

7. Krajský súd sa v namietanom uznesení stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, na ktorého argumentáciu poukázal. Konštatoval, že úmyslom zákonodarcu nebolo prehodnocovanie každého právoplatne uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený podľa platných a účinných predpisov do účinnosti novely Trestného zákona, teda do 6. augusta 2024, čo možno vyvodiť aj z prechodného ustanovenia § 438k ods. 7 Trestného zákona, ktorý upravuje právnu situáciu v prípade, že došlo k právoplatnému uloženiu trestu pred účinnosťou novely Trestného zákona za čin, ktorý už nie je definovaný ako trestný čin. Jediným prípadom, kedy neskoršia zmena právnej úpravy odôvodňuje povolenie obnovy konania (a to za ďalších konkrétnych podmienok),

je rozhodnutie ústavného súdu podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, ktoré by mohlo byť považované za skutočnosť skôr neznámu podľa § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku a § 93 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako uviedol aj okresný súd, v prejednávanej veci však nešlo o tento prípad.

8. Z nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 3/2024, na ktorý poukázal sťažovateľ, podľa krajského súdu nevyplýva, že by Trestný zákon účinný do 6. augusta 2024 alebo jeho časť nebola v súlade s ústavou. Aj po novele Trestného zákona od 6. augusta 2024 je zachovaná trestnosť drogových trestných činov, pričom bola zmenená iba právna kvalifikácia a výmera trestov. Krajský súd dodal, že nie je možné rozhodnutím súdu napraviť chýbajúce prechodné a záverečné ustanovenia, ktoré by povoľovali prehodnocovať tresty a ukladať primerané tresty v zmysle trestných sadzieb uvedených pri drogových trestných činoch po novele. Keďže takéto ustanovenie v Trestnom zákone po jeho novele neexistuje a na daný prípad nie je možné aplikovať ani ustanovenie § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku, nemohol súd povoliť obnovu konania, keďže na to neboli splnené žiadne zákonné dôvody.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že postupom a rozhodnutím všeobecného súdu bolo porušené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 dohovoru (porušenie uvedeného článku dohovoru v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ neuvádza, pozn.) tým, že súdy neaplikovali primerane ustanovenie § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku za použitia analógie ani sa nepokúsili posúdiť vec v rámci sudcovskej tvorby práva postupom ako predpokladá nález sp. zn. II. ÚS 46/2015 a nález sp. zn. III. ÚS 341/2007, na ktoré sťažovateľ poukázal aj v sťažnosti proti rozhodnutiu prvostupňového súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd už konštatoval, že účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného konania, cieľom konania o povolení obnovy konania nie je prieskum zákonnosti postupu súdu v pôvodnom konaní (napr. III. ÚS 122/2021, III. ÚS 537/2022). Obnova konania nemá slúžiť na verifikáciu otázok, na ktoré bolo možné nachádzať odpovede vykonaním takých dôkazov, ktoré existovali v pôvodnom konaní, ale neboli z adekvátnych príčin vykonané. Tieto závery sú totiž nezvratné, nemožno ich meniť ani inak korigovať, pričom v procese obnovy konania nemožno vykonávať na preukázanie určitých skutočností po formálnej stránke nové dôkazy, ak vykonanie obsahovo identických (resp. podobných) dôkazov existujúcich v čase pôvodného konania bolo ústavne korektným spôsobom odmietnuté. Inak povedané, v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania už všeobecný súd nepreskúmava zákonnosť pôvodného rozhodnutia, ale iba preskúmava, či existujú nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie v otázke viny alebo trestu. Úloha ústavného súdu sa potom obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli

o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, respektíve keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania (napr. II. ÚS 675/2015, III. ÚS 537/2022, III. ÚS 299/2024).

11. Všeobecné sudy v namietaných uzneseniach aplikovali ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý predpokladá, že povoliť obnovu konania možno len vtedy, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine. Podstatné je, či tieto skutočnosti boli známe orgánom činným v trestnom konaní a súdom, ktoré vo veci rozhodovali. Novú skutočnosť je potrebné spravidla preukázať novými dôkazmi, pričom novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol v pôvodnom konaní obsiahnutý v spise, uplatnený niektorou z procesných strán alebo nebol vykonaný.

12. Sudy sa vyjadrili k navrhovanému aplikovaniu ustanovenia § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku, ako sa domáhal sťažovateľ. Sudy v tomto ohľade jednoznačne vysvetlili, že povolenie obnovy konania podľa ustanovenia § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku je možné len za podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona, teda pri strate účinnosti právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia nálezom ústavného súdu podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, ak bol rozsudok vydaný na základe aplikácie takejto právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia a ak tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný. V predmetnej trestnej veci sťažovateľa o takúto situáciu nešlo, tak ako to zhodne a správne konštatovali oba konajúce sudy.

13. Ústavný súd dopĺňa, že nálezom sp. zn. PL. ÚS 3/2024 ústavný súd nerozhodol o neústavnosti právneho predpisu, resp. jeho časti alebo niektorého ustanovenia, ktoré by bolo rozhodujúce pre vydanie odsudzujúceho rozsudku vo veci sťažovateľa (teda nestratil účinnosť podľa čl. 125 ods. 3 ústavy), preto v sťažovateľovom prípade vo vzťahu k obnove konania nemohol byť relevantný ani § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku.

14. Z obsahu namietaného uznesenia krajského súdu ďalej vyplýva, že všeobecné sudy sa vyjadrili aj k návrhu sťažovateľa na uplatnenie sudcovskej tvorby práva. Podstatné je, že predmetná právna otázka podmienok povolenia obnovy konania je riešená v texte právneho predpisu, nejde o medzeru v práve, ktorá by vytvorila priestor pre sudcovskú tvorbu práva. Rozhodnutím súdu v okolnostiach veci nie je možné prekročiť hranice dané textom právneho predpisu a dotvoriť prechodné a záverečné ustanovenia Trestného zákona o ustanovenia, ktoré by povoľovali prehodnotenie už uložených trestov v zmysle trestných sadziieb upravených novelou Trestného zákona.

15. Ústavný súd je toho názoru, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu je zrozumiteľné, konzistentné, logické a vychádza z ústavne akceptovateľného výkladu a aplikácie príslušných ustanovení Trestného poriadku. Argumentácia krajského súdu v namietanom uznesení nie je ústavnou sťažnosťou relevantným spôsobom spochybnená, nie je formalistická, pričom dáva sťažovateľovi jednoznačné odpovede na nastolené námietky. Rozhodnutie všeobecného súdu, pokiaľ ide o sťažnostné argumenty uvedené v ústavnej sťažnosti, možno posúdiť ako v súlade so zákonom a ústavne konformné, po preskúmaní ktorých ústavný súd nezistil potencionálny zásah do sťažovateľom uplatnených základných práv.

16. Námietky sťažovateľa neboli v súhrne spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu. Na tomto základe ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

17. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiadava, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

18. Ústavný súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z výsledku posúdenia ústavnej sťažnosti ústavným súdom je zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

19. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2025

Robert Šorl
predseda senátu